

«L'home que regava els llibres»

L'home que regava els llibres: a Josep Maria Aloy, en homenatge. Pròl., Josep Vallverdú; epíleg, Joaquim Noguero. Berga: L'Albí, 2022. 117 p. ISBN 978-84-125054-3-6. 19 €.

En Josep Maria Aloy (Manresa, 1948-2020) va ser una de les primeres persones que vaig conèixer quan, fa vint-i-cinc anys, em vaig traslladar a viure a la ciutat de Manresa. En aquells moments, ell comptava amb un espai setmanal de crítica de literatura infantil al diari *Regió7*: «El ventall de la Ventafocs» –títol que descrivia el tracte que rep la LIJ en aquest país– i se sentia cofoi per tenir una talaia d'opinió. La passió per la lectura ens feia trobar-nos sovint per intercanviar parers i novetats i endegar algunes propostes per la ciutat, com ara la Setmana del Llibre Infantil que arribaria a les deu edicions.

En Josep Maria es va començar a endinsar en la literatura infantil quan va exercir de mestre a l'antiga escola Badia-Solé de Manresa. El 1982, amb els alumnes, van llegir *Rovelló* de Josep Vallverdú, van conèixer l'autor i van elaborar un treball profund que els va valer un premi Baldiri Reixach. A partir d'aquell moment, es va intensificar la relació amb Josep Vallverdú, un dels escriptors cabdals de la LIJ catalana. Aloy i Vallverdú van esdevenir amics inseparables, i el primer, biògraf del segon. Amb el temps, Aloy publicaria *Camins i paraules: Josep Vallverdú, l'escriptor i l'home* (Pagès, 1998), difondria regularment la seva obra i en crearia el web.

Més tard, va deixar l'escola i va començar a treballar en temes d'assistència al menor per al Departament de Justícia. En els marges de la seva feina, però, la literatura per a infants i joves seguia essent una afecció intensa i una prioritat absoluta. Josep Vallverdú era la punta de l'iceberg del treball rigorós i constant de l'Aloy, però aquest anava molt més enllà i se centrava en molts altres autors, obres i aspectes de la LIJ catalana.

En els àmbits d'estudi i divulgació de la literatura infantil sovint es fixa la mirada en el panorama universal, i a vegades, es té poc en compte la quota catalana. Un dels aspectes rellevants de la tasca de Josep Maria Aloy ha estat el de posar el focus en les qualitats dels nostres autors i les virtuts de les seves obres. Va coordinar, a La Galera, l'edició de l'obra completa de Josep Vallverdú, i també de Gabriel Janer Manila; va confeccionar tres tries magnífiques de poemes de la Joana Raspall, editades per Pagès; va escriure innumerable articles sobre Carbó, Carranza, Sorribas, Rayó... i va donar un suport clau a autors de les comarques de la Catalunya central.

En el seu blog, [Mascaró de proa](#) –que va iniciar en jubilar-se i va mantenir fins el 2019, quan la malaltia minava les seves capacitats i ànims–, va donar volada a moltes obres i va oferir la seva opinió mesurada d'expert. A Manresa, era curiós assistir a les presentacions de llibres de Josep Maria Aloy. Tenia seguidors fidels com ara antics alumnes, tocats pel fibló de la lectura i el mestratge del seu professor.

Amb la seva mort, la literatura infantil catalana perdia un dels seus principals valedors. En resta el rigor i la tenacitat que despuntaren en els seus textos i que suposen un llegat inesborrable, un vertader mascaró de proa. Amb la seva mort, un grup d'amics i companys vàrem crear una comissió per retre un homenatge a tants anys dedicats a la literatura infantil i juvenil i a la crítica. D'aquí, sorgeix la idea d'elaborar el llibre *L'home que regava els llibres*, en el qual es demanava a una gran quantitat d'autors –que en un moment o altre havien tingut relació amb Josep M. Aloy– un conte breu, un poema o una il·lustració que girés al voltant del tema del llibre, la lectura i els infants, que sempre havia impulsat la seva tasca.

Al llibre, hi ha aportacions de trenta-quatre escriptors i catorze il·lustradors, entre els quals algunes de les primeres espases de la literatura infantil dels Països Catalans, com ara Maite Carranza, Joaquim Carbó, Teresa Duran, Miquel Desclot, Roser Capdevila, Jordi Sierra i Fabra, Valentí Gubianas... El llibre s'encapçala amb un pròleg de Josep Vallverdú, on parla de la seva llarga i entranyable relació i lloa la figura de l'homenatjat, i es clou amb un epíleg de Joaquim Noguero, professor de Blanquerna, antic alumne i amic del biografat, que n'esbossa la trajectòria.

L'home que regava els llibres és un acurat i sentit homenatge a Josep M. Aloy i una manera atractiva d'entrar en contacte amb la literatura per a infants en català. Val a dir que, si algú té interès pel pensament, la tasca i les reflexions de Josep Maria Aloy, una bona manera de fer-ho és amb el seu llibre *Et diran que llegeixis, Bernat* (L'Albí, 2010), adreçat al seu fill: «no hi ha res que et pugui ajudar tant a créixer i a ser feliç com el fet de llegir».

[Pep Molist](#)